

Zwitserland, is dat niet dat tamelijk in zichzelf gekeerde en verre van frivole land? Die typering geldt niet voor Zürich. 's Lands grootste stad is verrassend open, kleurrijk en internationaal. Én ligt vlak naast de doorgaande route naar Italië.

# Niets meer te wensen in Zürich

FOTO: ZÜRICH TOURISM / CAROLINE MINJOLLE

**Lezersaanbieding**

Geniet van een bijzondere stopover op weg naar Italië of boek een aantrekkelijke citytrip naar deze bruisende studenten- en winkelstad. Arke heeft voor de lezers van *Arts en Auto* een arrangement samengesteld met verblijf in \*\*\*\*Hotel Claridge Zurich, gelegen in een rustige straat in het centrum van de stad. Het meer van Zürich bevindt zich op 800 m van het hotel. De comfortabele kamers zijn ingericht in Lodewijk XV-stijl. Prijs vanaf € 108,- p.p.p.n. (o.b.v. eigen vervoer, exclusief € 2,50 Calamiteitenfonds en € 20,- online reserveringskosten). Speciaal voor *Arts en Auto*-lezers: gratis parkeren (t.w.v. CHF 25,- per nacht), een gratis hoofdgerecht (exclusief drankjes) in hotelrestaurant Orsons Küche en een welkomstcocktail in de Orsons Bar. Deze aanbieding is geldig t/m 30 december 2013. [arke.nl/artsenauto](http://arke.nl/artsenauto) of bel 0900 8847



**U**iterst geconcentreerd zit de man, zijn voeten in de Zürichsee, op een grote kei. Behoedzaam plaatst hij een steen boven op twee andere, zoekend naar de juiste balans. Als hij de steen loslaat, is Zürich weer een klein kunstwerkje rijker: een abstracte vrouwenfiguur die uit het water oprijst. We raken aan de praat en ik vraag waar de man – zo op het oog geen Zwitser – vandaan komt. De psychotherapeut en vrijetijdskunstenaar komt uit Koerdistan, maar is *mittlerweile* Schweizer. “Ein glücklicher Zürcher”, voegt hij er lachend aan toe. Hij is niet de enige. Het laatste decennium wisselt Zürich de toppositie op de internationale lijst van steden met de hoogste leefbaarheid steevast af met Wenen. De inwoners van Zürich verdienen goed in de financiële wereld of de wetenschap; ze wonen wondermooi aan de Zürichsee met zicht op de Alpen; hun stad is groen, veilig en rijk aan historie en cultuur; hun linkse, openlijk lesbische burgemeester Corine Mauch staat open voor vernieuwing en het land waarin ze wonen scoort hoog op essentiële zaken als onderwijs en gezondheidszorg. Kan een mens zich meer wensen?

**Blotevoetenbar**

In de zomer leven de meer dan 170 nationaliteiten die elkaar in Zürich gevonden hebben, allemaal buiten. Massaal trekken ze naar de parken aan de Zürichsee en naar hun Badi's, openbare zwembaden-met-badmeester. Midden in het centrum, in het heldere water van de rivier de Limmat, ligt het Frauenbad, een houten badgelegenheid uit 1888. Pas na zonsondergang zijn ook mannen welkom, als dit damesbad zich ontpopt tot een vlotte tent die alleen blootsvoets mag worden betreden: de Barfussbar.

Westelijk van de Limmat, aan de voet van de gracieuze Fraumünster (de bijbelse tafelen in de glas-in-loodvensters zijn van Marc Chagall), ligt de überchique Bahnhofstrasse.

Aan de oostkant torent de hoge Grossmünster beschermend uit boven het 'lossere' Niederdorf. Deze wijk van smalle straatjes staat bol van de specialiteitenwinkel-tjes, cafés en galeries. De Kirchgasse is de hemel voor antiek- en vintageliefhebbers. In Café Voltaire, Spiegelgasse 1, ontstond in 1916 het internationale dadaïsme. Een paar huizen verder woonde Lenin met zijn

vrouw. In hun tweekamerappartement op nummer 14 werkte hij zijn denkbelden voor de internationale revolutie uit. Zijn huis beviel hem niet – de naastgelegen worstfabriek stonk – maar hij hield van de stad en van het meer, waar hij vele avonden doorbracht.

De binnenstad met zijn oude gildehuizen aan de Limmatkades heeft de laatste jaren concurrentie gekregen. Kreis 5, oftewel Zürich-West, is zo'n wijk die alle steden kennen: eerst is er industrie, dan verpaupering en tot slot revitalisatie, dankzij jonge, creatieve geesten die de verlatenheid nieuw leven inblazen. Hier kreeg een leegstaande scheepswerf een tweede leven als theater, restaurant en jazzclub en onderging de voormalige Löwenbrau-brouwerij een metamorfose tot kunstencentrum.

De open bogen onder het spoorwegviaduct werden opgevuld met een lange rij van vijftig winkels en cafés. Opvallend is de flagshipstore van Freitag, bekend van de tassen gemaakt van afgedankte vrachtwagenzeilen. “Gruezi mitenand.” Met een brede glimlach begroet het winkelmeisje haar klanten in de winkel die bestaat uit een toren van gestapelde vrachtcontainers. Net zo kleurrijk als Freitags tassen, is de stadstuin die tussen de containertoren en de sporen van Zürichs Hauptbahnhof ligt. In minder dan een jaar tijd heeft Frau Gerolds Garten zich ontwikkeld tot dé ontmoetingsplaats van Zürich-West. In bakken en kassen worden groenten en kruiden gekweekt, er is kunst, een biologisch restaurant, er zijn winkeltjes – eentje in een originele Greyhoundbus – en er is, met een knipoog naar de burens, een immens uit containers opgebouwd terras.

**Rolling Stones**

Nieuwe plekken ontstaan, maar ook de oude houden hun aantrekkingskracht. Na werktijd blijft de waterkant favoriet om te ontspannen en te ontmoeten. Aan de Utoquai en in het Zürichhornpark, aan de rand van de binnenstad, staan om de paar honderd meter muzikanten. Beugelmeisjes zwieren hun kleine zusjes rond op het ritme van Cubaanse salsa en Rolling Stones, bankmannen trekken hun jasjes uit en dertigers eten, de voeten in het water bungelend, een afhaalpasta.

Terwijl de zon langzaam achter de bergen zakt, wordt er gezond, gezoend, gedanst, gedronken, gezwommen en gelachen. De Zürchers vieren het leven. Want zij weten: in onze stad is het eigenlijk altijd zomer. <



**Praktisch**  
De afstand Utrecht-Zürich is 785 km • Van 4 oktober 2013 tot 12 januari 2014 toont Kunsthaus Zürich (trek gerust een dag uit voor dit museum) het vrijwel volledige werk van Edvard Munch, de Noorse expressionist, bekend van De Schreeuw • Zürich is niet goedkoop; een aanrader is de ZürichCard die gratis toegang geeft tot veel musea en mooie kortingen op OV, boottochtjes, winkels en restaurants • In de weekenden hebben veel hotels aanbiedingen • Enkele 'Badi's' zijn gratis, evenals het bezichtigen van de prachtige plafondschilderingen van Giacometti in het politiebureau (Bahnhofquai 3) • Fietsen zijn gratis te lenen • [zuerich.com](http://zuerich.com)

